[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1031: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 519

ਰੋਹਿਣੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੰਗੁਰਡੇ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2877)

10 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ* ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਆਚਰਣ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 107 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ+

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860- ਧਾਰਾ 306, 107-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ 'ਫਾਂਸੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ' ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ - ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸੁਨੇਹੇ ਵੀ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲ ਭੱਜ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਕੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰਾਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 107 ਆਈਪੀਸੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਉਕਸਾਉਣ" ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 107 ਆਈਪੀਸੀ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਜਾਂ 'ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ' ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਇਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ

*ਲੇਖਕ

ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ (ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ/ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ ਸਿਰਫ਼ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ, ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - "ਉਕਸਾਉਣ" ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਸਪੈਲਿੰਗ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ, "ਉਕਸਾਉਣ" ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਫਿੱਟ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ, ਭੜਕਾਹਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਿੰਨ ਤੱਤ ਪਾਏ ਜੋ ਧਾਰਾ 107 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ - ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ - ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 7-14]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਐਸ. ਛੀਨਾ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਜਨ [2010] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1111: [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190; ਅਮਲੇਂਦੂ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ [2009] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 836: [2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 707; ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ [2001] ਪੂਰਕ 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 247: [2001] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 618-

ਰੋਹਿਣੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੰਗੁਰਡੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਗੁਰੂਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [2020] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 741: [2020] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 200 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ|

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੈਨਲ ਕੋਡ, 1860

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੈਨਲ ਕੋਡ, 1860; ਧਾਰਾ306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.; ਧਾਰਾ 107 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.; ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ; ਉਕਸਾਉਣਾ; ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ; ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਾ; ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ; ਮੋਨਕ ਰੋਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2877

2022 ਦੇ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਆਰ.ਏ. ਨੰਬਰ 410 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 05.09.2023 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀਆਂ

ਆਨੰਦ ਦਿਲੀਪ ਲੈਂਡਗੇ, ਪਾਰਸ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ। ਐਸ. ਪਾਹੂਨੇ। ਪਾਟਿਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਬੀ.ਵਰਮਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਆਦਿਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਐਸ. ਫਾਂਸੇ, ਆਦਰਸ਼ ਦੂਬੇ, ਕੇ.ਕੇ.ਐਲ. ਗੌਤਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਨਰਿਆਲਾ, ਮਨੋਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਦਨ ਸਾਗਰ, ਰਾਜਬੀਰ, ਸੰਜੀਵ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰੋਹਿਣੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੰਗੁਰਡੇ ਦੁਆਰਾ 2022 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 410 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 05.09.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 24.02.2022 ਦੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।[1]

3. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

[1] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.'

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੰਗੁਰਡੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ 17.02.2020 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਫਾਹਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਗੰਗੁਰਡੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

3.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੋਹਿਨੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਸੀ ਜੋ 09.03.2015 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਇਹ ਜੋੜਾ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਿੰਗਣਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ 27.05.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ੋਰੇਨ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਜੋੜੇ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿੰਗਣਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਅ ਹਾਊਸ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਵੇਲੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੇ ਸੀਪੀਆਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ।

3.3 17.02.2020 ਨੂੰ, 38 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਦੋਸ਼ੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਣਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਘਰ ਦੀ ਬਾਲਕੋਨੀ ਵਿੱਚ ਲਟਕਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਸੁਸਾਈਡ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ 'ਲਟਕਣਾ ਕਾਰਨ' ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.4 ਉਸੇ ਦਿਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ - ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਗੰਗੁਰਡੇ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 74/2020 ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰੋਹਿਣੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਗਣਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ-ਅਸ਼ੋਕ ਗੰਗੁਰਡੇ ਮਈ 2019 ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਰੋਹਨੀ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਘਰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰੋਹਿਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਵੱਖ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਸੰਗਾਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।

3.5 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਜਵਲਾ ਸਾਵੰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ 17.10.2019 ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਵੱਲ ਭੱਜ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਜੀਰਾਓ ਆਪਟੇ ਨੇ ਕੀਤੀ।

3.6 ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੋਹਿਣੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਆਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਦਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3.7 04.11.2020 ਨੂੰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ 17.02.2020 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਤੋਂ 7.30 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਿੰਗਣਾਪੁਰ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਘਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ।

4. ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 100 ਆਫ 2021 ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। 02.12.2021 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 24.02.2022 ਨੂੰ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਥਿਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਹਨ।

6. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

7. ਦੋਵਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਥਿਤ ਆਚਰਣ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 107 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:
"306. ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ-

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:
107. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ-

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ-

ਪਹਿਲਾਂ.-ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਦੂਜਾ.-ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ; ਜਾਂ

ਤੀਜਾ. ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ 1.-ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਕੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ 2.-ਜੋ ਕੋਈ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

8. ਇਹਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ' ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ (ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਐਸ.ਐਸ. ਛੀਨਾ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਜਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ:

"25. ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।"

10. ਅਮਲੇਂਦੂ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ:

[2] [2010] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1111 : (2010) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190

[3] [2009] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 836 : (2010) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 707

"12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, 'ਉਕਸਾਉਣਾ' ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"20. ਭੜਕਾਹਟ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਕੰਮ" ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। "ਉਕਸਾਉਣਾ" ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜੋ "ਉਕਸਾਉਣਾ" ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪੈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, "ਉਕਸਾਉਣਾ" ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਭੜਕਾਹਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

[4] [2001] ਪੂਰਕ 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 247 : (2001) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 618

12. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 107 ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 107 ਦੇ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

†ਸਿਰਲੇਖ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਦ੍ਰਿਤਾ ਦੇਬ, ਹਨੀ। ਐਸੋਸੀਏਟ ਐਡੀਟਰ

(ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ: ਸ਼ਾਦਨ ਫਰਾਸਾਤ, ਐਡਵੋਕੇਟ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ